

Nicotinevrije zorg voor jongeren met psychische klachten: een implementatieproject Amsterdam UMC

Resultaten implementatievoucher

Onderdeel 1: Doel van het project

Implementatie van stoppen met nicotinezorg in de psychiatrische zorg voor jongeren met psychose of stemmingsklachten

Vorbereidingen:

Training gemaakt voor behandelaren over hoe te verwijzen naar WeQuit voor stoppen met nicotinezorg en waar farmacotherapeutisch rekening mee te houden.

Behandelprotocol uitgebreid.

Waarmee gestart:

Trainingen verzorgd.
Samenwerking met WeQuit uitgebreid.

Toen gedaan:

Onderwerp onder de aandacht blijven houden door aan te sluiten bij team overleggen en het geven van een korte pitch

Folder ontwikkeld

Video in ontwikkeling

Laatste stap:

Ontwikkeling van video

Verdere implementatie

Jongeren doorverwijzen voor stoppen met nicotine zorg

Impact:

Behandelaren zijn getraind in stoppen met nicotinezorg in de psychiatrie. Jongeren kunnen gemakkelijk een stoppoging doen.

Informatiemateriaal is geupdate en beschikbaar.

Onderdeel 2.1: Welke stappen hebben jullie gezet (methode)?

Hoe hebben jullie het project aangepakt?

Er werd voort geborduurd op de methodiek van een eerdere grote implementatiestudie naar stoppen met roken zorg in de psychiatrie. Dit is uitgebreid en eigenlijk verder toegespitst op jongeren en jongvolwassenen die nicotineproducten gebruiken. Om stoppen met nicotinezorg een onderdeel te maken van standaard psychiatrische zorg zijn de volgende stappen ondernomen:

- Ontwikkeling van training voor behandelaren
- Trainingen geven aan behandelaren
- Behandelprotocol maken
- Contact gehad met Anoiksis patiëntvertegenwoordiger
- Informatiefolder voor patiënten ontwikkeld
- Video maken voor en door jongeren over nicotinegebruik en mentale gezondheid > opname staat gepland (zie hier rechts de wervingsposter)

**DEEL JOUW
VERHAAL OVER
ROKEN OF VAPEN**

 Interview + video-opname

 Vertel over jouw verhaal

 200€ vergoeding

✦

Ben jij iemand die:

- Rookt, vapet of snus gebruikt?
- Of recent gestopt is?

Dan zoeken we jou!

Interesse?
Laat het je behandelaar weten
of mail naar:
insist@amsterdamumc.nl

Onderdeel 2.2: Wat merken patiënten ervan?

Voelt meer betrokken

- Nicotinegebruik wordt gemakkelijker besproken vanuit behandelaren i.p.v. dat de patiënt er zelf over moet beginnen

Beter verwezen

- Behandelaren kunnen gemakkelijk verwijzen naar een goede plek voor stoppen met nicotine hulp

Leefstijlgesprek gehad

- Er is meer aandacht voor nicotinegebruik in zijn geheel in individuele gesprekken, maar ook tijdens de leefstijltraining of de middelengroep

“

Mijn behandelaren zijn ook ontzettend trots dat het gelukt is om te stoppen

”

Onderdeel 3.1: Wat is er veranderd in de zorg?

Vóór het project

- Eerst met name aandacht voor het roken van traditionele sigaretten.
- Geen gestroomlijnde aanpak als een jongeren wil stoppen met nicotine

Ná het project

- Nu bij behandelen meer specifieke kennis over nicotineproducten
- Er wordt beter uitgevraagd of iemand nicotineproducten gebruikt
- Er wordt een stopadvies gegeven en verwezen naar WeQuit voor stoppen met nicotineproducten

“

*We weten nu beter
wat nicotine
betekent voor een
jongere met
mentale klachten*

”

Onderdeel 3.2: Wat is er veranderd in de zorg?

Hoe ziet de samenwerking (keten) eruit?

- Patiënten volgen de dagbehandeling of zijn opgenomen in het Amsterdam UMC waar stoppen met nicotine zorg wordt besproken en wordt verwezen.
- Er wordt verwezen naar WeQuit.
- Als iemand een stoppoging doet, heeft gedaan, of wellicht in de toekomst wil doen, wordt dit overgedragen aan de ambulant behandelaar.

Wat heeft de samenwerking opgeleverd

- Soepele verwijzing naar WeQuit
- Duidelijke werkafspraken met WeQuit
- Nauwere samenwerking met gemeente > flyer gedeeld, nieuw contact gelegd met Levvel, uiteindelijke resultaten delen met Amsterdam Vitaal & Gezond

“

Helemaal top dat dit wordt uitgebreid!

”

Onderdeel 5: Wat werkte goed – en wat minder?

Barrières

- Korte periode van implementatie waardoor doelen nog niet geheel zijn behaald
- Lastig om een moment te vinden waarbij veel behandelaren aanwezig zijn voor een training i.v.m. wisselende diensten

Succesfactoren

- Belang van het onderwerp wordt gedragen in de teams door persoonlijk contact met hen
- Gemakkelijke samenwerking met WeQuit
- Door subsidie mogelijk gemaakt om een video op te nemen
- Pitch gehouden op de vroege psychose afdeling om kennis op te frissen en aandacht te vernieuwen voor het onderwerp

Neveneffecten

- Onderwerp nicotinegebruik krijgt weer nieuwe aandacht in de teams

Onderdeel 6: De impact in cijfers

Beoordeling
training

7.6

Aantal
zorgverleners
getraind

16

De folder is
verspreid onder zo
veel teams:

4

Aantal
verwijzingen in 3
maanden:

3

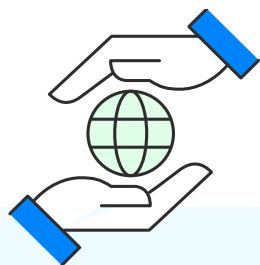
Opvallend resultaat

- Peer-to-peer video gemaakt die kan worden verspreid onder jongeren
- Folder wordt verspreid binnen en buiten het Amsterdam UMC

Onderdeel 7: Hoe gaat het nu verder?

Wat is geborgd?

- Informatievoorziening
- Verwijs structuur

Wordt het uitgebreid?

- Er wordt een klinische les gegeven m.b.t. stoppen met nicotine aan alle behandelaren van klinische afdeling psychiatrie in Amsterdam UMC
- Teach-the-teacher in het geven van de training over stoppen met nicotine

Wie blijft verantwoordelijk?

- Behandelaren zelf
- Aanjagen door huidige betrokkenen

Bijlage: Patiëntenfolder

NICOTINE & MENTALE GEZONDHEID

01.

Wat zijn nicotineproducten?

Nicotine is de verslavende stof in bijvoorbeeld sigaretten, vapes en snus.

Jongeren die experimenteren met nicotine, kunnen snel afhankelijk raken

02. Redenen voor jongeren om nicotine te gebruiken:

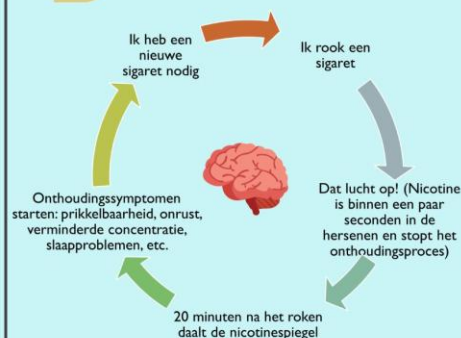
Erbij willen horen

Gewoonte of verveling

Kort prettig gevoel

04. Zo werkt verslaving:

03.

Wat doet nicotine met je brein?

- Korte **dopamine** boost → je voelt je even goed
- Daarna volgt een **dip**
- Je hebt steeds meer nicotine nodig → je raakt eraan **gewend**
- Hierdoor raak je snel **verslaafd**

NICOTINE & JE MENTALE GEZONDHEID

Nicotine helpt niet tegen stress
Het verlicht alleen ontwenningsklachten

05.

Wat is het effect van nicotine op mentale gezondheid?

Korte termijn

Manier van om gaan met stress

Meer onrust na gebruik

Slechter slapen

Lange termijn

Jongeren die nicotine gebruiken hebben meer kans op:

- Depressie en angst
- Stress en impulsiviteit
- Gebruik van andere middelen

06.

Herken je dit?

- ☐ Het gevoel dat je nicotine **nodig** hebt
- ☐ Je gebruikt **vaker** dan je wil
- ☐ Je **stemming** hangt van nicotinegebruik af

↪ **Dan kan er sprake zijn van verslaving**

07.

Stoppen met nicotineproducten?

Praat erover

Schakel hulp in

Je hoeft het niet alleen te doen, een stopcoach kan je gratis helpen!

Stoppen = rust in je hoofd en meer zelfvertrouwen

Meer informatie?

Check informatie via Trimbos en deze QR code:

Amsterdam UMC

08.

Bijlage: Poster werving participanten video

**DEEL JOUW
VERHAAL OVER
ROKEN OF VAPEN**

 Interview + video-opname

 Vertel over jouw verhaal

 200€ vergoeding

✦

Ben jij iemand die:

- Rookt, vaped of snus gebruikt?
- Of recent gestopt is?

Dan zoeken we jou!

Interesse?
Laat het je behandelaar weten
of mail naar:
insist@amsterdamumc.nl

